[Spi]ritus tenet. P.c.

Hec dicit dns. Propter hoc
sciet ppls meus nom meu
in die illa: quia ego ipse qui loq
bar ecce assum. Quam pulchri su
pra montes pedes annunciantis
et predicantis pace. annunciantis
bonum: predicantis salute dicentis.
Syon: regnabit ds tuus. Vox spe
culator tuor. leuauerut uocem
simul laudabut: quia oculo ad
oculum uidebut cum conuerterit
dns syon. Gaudete et laudate
simul deserta ihrlm. quia consolat
e dns ppl'm suu. redemit ihrlm.
Parauit dns brachiu sanctu suu
in oculis omniu gentiu: et uide
bunt omnes fines terre salutare
Fr'es. Ad hebreos. dei nri.
Multifarie multisque modis
olim deus loquens patribus in p
phis. nouissime uero diebus istis
locutus e nobis in filio. que constitu
it heredem uniuersor. per que fecit
et secla. Qui cum sit splendor glie
et figura substantie ei. portansque
omnia uerbo uirtutis sue. purgati
one peccator faciens. sedet ad dexte
ram maiestatis in excelsis. tanto
melior angelis effectus quanto
differentius pre illis nom heredi
tauit. Cui enim dixit aliquando
angelor. filius meus es tu ego hodi
e genui te. Et rursum. Ego ero

illi in patre. et ipse erit m in filium.
Et cum iterum introducat primoge
nitum in orbem terre dicit. Et ad
orent eum omnes angeli dei. Et ad
angelos quide dicit. Qui facit an
gelos suos spc. et ministros suos
flamma ignis. Ad filium aute.
Thronus tuus ds in sclm scli. uir
ga equitatis uirga regni tui. Di
lexisti iusticia et odisti iniquitate.
propterea unxit te ds ds tuus. oleo
exultationis pre participibus tuis.
Et tu in principio dne terram fundasti.
et opa manuu tuar sunt celi. Ipsi
peribunt. tu aut permanebis. Et oes
ut uestimentum ueterascent. et ve
lut amictum mutabis eos. et mu
tabuntur. Tu aute ide ipse es et an
ni tui n defici
ent. Gr. Viderunt om nes fines
ter re salutare de i nostri iubila
te deo omnes terra
Notum fecit do
minus saluta re suum ante con
spectum gentium re uela bit iusti ciam
suam. Alleluia
Dies sanctificatus

...luxit nobis venite gentes et adorate dominum quia hodie descendit lux magna super terram.

Initium sancti evangelii secundum Johannem.

In principio erat verbum. Et verbum erat apud deum. Et deus erat verbum. Hoc erat in principio apud deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nichil. Quod factum est in ipso vita erat: et vita erat lux hominum. et lux in tenebris lucet. et tenebre eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a deo: cui nomen erat iohannes. Hic venit in testimonium ut testimonium perhiberet de lumine: ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera: que illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat et mundus per ipsum factus est: et mundus eum non cognovit. In propria venit: et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum: dedit eis potestatem filios dei fieri hiis qui credunt in nomine eius. Qui non ex sanguinibus neque ex voluntate carnis neque ex voluntate viri: sed ex deo nati sunt. Et verbum caro factum est: et habitavit in nobis. Et vidimus gloriam eius: gloriam quasi unigeniti a patre. Plenum gratia et veritate.

...li et tua est terra ... orbem terrarum et plenitudinem eius tu fundasti iustitiam et iudicium preparatio sedis tue.

Oblata domine Secreta munera nova unigeniti tui nativitate sanctifica: nosque a peccatorum nostrorum maculis emunda. Per. Eterne deus. Quia per incar. Communio

Viderunt omnes fines terre salutare ... dei nostri.

Oratio. Quesumus omnipotens deus: ut natus hodie salvator mundi sicut divine nobis generationis est auctor: ita et beate immortalitatis sit ipse largitor. Qui tecum. Stephani prothomartyris

Etenim sederunt principes et adversum me loquebantur et iniqui persecuti sunt me adiuva me domine deus meus quia servus tuus exercebatur in tuis iustificationibus.

Beati immaculati in via qui ambulant. E u o u a e.

Da nobis quesumus domine imitari quod colimus: ut discamus et inimicos diligere: quia eius natalicia celebramus qui novit etiam pro persecutoribus exorare. Dominum nostrum. Lectio actuum apostolorum. In diebus illis.

Stephanus plenus gratia et fortitudine: faciebat prodigia et signa magna in populo. Surrexerunt autem quidam de synagoga que appellabatur libertinorum et cyrenensium et allexandrinorum et eorum qui erant a cylicia et asya disputantes cum stephano. et non poterant resistere sapientie et spiritui qui loquebatur. Audientes autem hec: dissecabantur cordibus suis et stridebant dentibus in eum. Cum autem esset stephanus plenus spiritu sancto: intendens in celum vidit gloriam dei et ihesum stantem a dextris dei et ait. Ecce video celos apertos et filium hominis stantem a dextris virtutis dei. Exclamantes autem voce magna continuerunt aures suas: et impetum fecerunt unanimiter in eum. Et eicientes eum extra civitatem: lapidabant. Et testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis qui vocabatur saulus. Et lapidabant stephanum invocantem et dicentem. Domine ihesu accipe spiritum meum. Positis autem genibus: clamabat voce magna dicens. Domine ihesu ne statuas illis hoc peccatum. Et cum hoc dixisset: obdormivit in domino.

Sederunt principes et adversum

Adiuva me domine deus meus salvum me fac propter misericordiam tuam. Alleluia. [illegible] celos aper[tos] [illegible] a dextris virtutis [illegible] plenus [illegible] filium hominis [illegible] [virtu]tis virtu[tis] [illegible]

[D]ixit [illegible] turbis iudeorum et principibus sacerdotum. Ecce ego mitto ad vos prophetas et sapientes et scribas. et ex illis occidetis et crucifigetis et ex eis flagellabitis in synagogis vestris et persequemini de civitate in civitatem. ut veniat super vos omnis sanguis iustus qui effusus est super terram a sanguine abel iusti usque ad sanguinem zacharie filii barachie quem occidistis inter templum et altare. Amen dico vobis venient hec omnia

sup generationem istam. Jherusalem
Jherusalem que occidis prophetas et lapi
das eos qui ad te missi sunt: quo
tiens volui congregare filios tuos
quemadmodum gallina congregat
pullos suos sub alas. et noluis
ti. Ecce relinquetur vobis domus
vestra deserta. Dico enim vobis:
non me videbitis amodo donec
dicatis. Benedictus qui venit
in nomine domini

lege

le vitam ple num fi de et spiritu sancto

quem lapidave runt iudei orantem

et dicentem domine ihesu accipe

spiritum meum Suscipe quesumus domine mu
nera pro tuorum commemoratione sanctorum
ut quia illos passio gloriosos effecit
ita nos devotio reddat innocuos. Per.

Video celos apertos et ihesum stantem a dextris virtutis dei domine ihesu accipe spiritum

meum et ne statuas illis hoc pecca tum quia

nesciunt quid faciunt.

Prosint nobis domine sumpta
mysteria: et intercedente pro nobis
beato Stephano prothomartyre tuo

sempiterna protectione confirment. Per.

In medio ecclesie aperuit os eius

et implevit eum dominus spiritu sapientie

et intellectus stolam glorie induit eum.

Bonum est confiteri domino et psallere nomini tuo altissime. Gloria patri.

Ecclesiam tuam quesumus domine benignus orationem
illustra: ut beati iohannis apostoli tui
et evangeliste illuminata doctrinis
ad dona perveniat sempiterna. Per.

Qui timet deum. lectio libri sapientie
faciet bona. Et qui continens
est iustitie apprehendet illam: et
obviabit illi quasi mater honori
ficata. Cibabit illum pane vite
et intellectus: et aqua sapientie salu
taris potabit illum. Et firmabitur
in illo et non flectetur: et continebit
illum et non confundetur: et exaltabit
illum apud proximos suos. In me
dio ecclesie aperiet os eius: et implebit
eum dominus spiritu sapientie et intellectus:
et stola glorie induet eum. Jocun
ditatem et exultationem thesauriza
bit super eum: et nomine eterno he
reditabit illum dominus deus noster.

Exiit sermo inter fra tres quod disci pulus il le

1590

in tota domo eius tamquam famulus: in testimonium que dicenda erant. Xpc uero: tamquam filius in domo sua. Que domus sumus nos. si fiduciam et gloriam spei usque ad finem firmam habemus. Sec. Ma[illegible]

Jn illo t. Circuibat ihc totam galyleam docens in synagogis eorum. et predicans euangelium regni. et sanans omnem languorem. et omnem infirmitatem in populo. Et abiit opinio eius in totam syriam. Et optulerunt ei omnes male habentes uariis languoribus et tormentis comprehensos. et qui demonia habebant et lunaticos et paralyticos et curauit eos. Et secute sunt eum turbe multe. Dnica iii. [illegible]

[A]dorate deum omnes ange li eius audiuit et leta ta est syon et exultauerunt filie iu de

[D]ominus regnauit exultet t. le. i. o. l. uo[illegible].

Omnipotens sempiterne deus infir[mitatem] Oro nostram propicius respice: atque ad p[ro]tegendum nos dexteram tue maiestatis extende. P. Ad Ro

Fratres. Nolite prudentes esse apud uosmetipsos. nulli malum pro malo reddentes. Prouidentes bona non tantum coram deo. sed etiam coram omnibus hominibus. Si fieri potest quod ex uobis est: cum omnibus hominibus pacem habentes. Non uosmetipsos de

fendentes karissimi: sed date locum ... tum est enim. Michi uindictam ... retribuam dicit dominus. Sed si esu[rierit] inimicus tuus: ciba illum. s[i sitit] potum da illi. Hoc enim facien[s] carbones ignis congeres super capu[t eius]. Noli uinci a malo. sed uince [in bono] malum. In xpo ihu domino nr[o].

[T]imebunt gen tes no men domi ne et omnes reges ter re glo riam tu am. Quia edificauit dominus [syon] et uidebitur in [maiestate] su a. [All]e vi a.

Laudate deum omnes ange li e[ius] ... um omnes [uirtu]tes e ius.

Jn illo t. Cum descendisset ihc [de monte] secute sunt eum turbe mul[te. Et ecce] leprosus ueniens: adoraba[t eum di]cens. Domine si uis potes me [mundare]. Et extendens ihc manum teti[git eum] dicens. Volo. mundare. Et [confestim] mundata est lepra eius. Et ai[t illi ihc]. Vide nemini dixeris. sed uad[e]

dote: et offer munus quod precepit
Moyses in testimonium illis.
Cum autem introisset capharnaum
accessit ad eum centurio rogans
eum dicens. Domine puer meus iacet
in domo paralyticus et male torquetur.
Et ait illi ihesus. Ego veniam et curabo
eum. Et respondens centurio ait:
Domine non sum dignus ut intres sub
tectum meum: sed tantum dic verbo et sanabitur
puer meus. Nam et ego homo
sum sub potestate habens sub me
milites: et dico huic vade et vadit
et alii veni et venit et servo meo
fac hoc et facit. Audiens autem ihesus
miratus est: et sequentibus se dixit. Amen
dico vobis: non inveni tantam fidem
in israel. Dico autem vobis: quod multi
ab oriente et occidente venient et
recumbent cum abraham ysaac et iacob
in regno celorum. Filii autem regni
eicientur in tenebras exteriores. Ibi
erit fletus et stridor dentium. Et dixit
ihesus centurioni. Vade: et sicut credidisti
fiat tibi. Et sanatus est puer
ex illa hora.

Dextera domini fecit virtutem

... domini exaltavit me non

... vivam et narrabo opera domini.

...ta quesumus domine ...
... delictati ... artificium cele...
... sublatore ... mirifice ...

sanctifi-

cet. V. Mirabantur omnes de hiis que

procedebant de ore dei. Quos tantis domine largiris uti misteriis. quesumus ut eorum effectibus nos veraciter aptare digneris. Per. Dominica

Ad ro. Fidelis ad thimotheum

Karissime: Fidelis sermo et omni acceptione dignus. quia xpistus ihesus venit in hunc mundum. peccatores salvos facere. quorum primus ego sum. Sed ideo misericordiam consecutus sum: ut in me primo ostenderet ihesus xpistus omnem pacientiam. ad informationem eorum qui credituri sunt in vitam eternam. Regi autem seculorum immortali invisibili soli deo honor et gloria in secula seculorum amen. Marcum.

In illo tempore: Introivit ihesus in synagogam. Et erat ibi homo habens manum aridam. Et interrogabant eum dicentes. Si licet sabbatis curare. Ut accusarent eum. Ihesus autem dixit eis. Quis erit ex vobis homo qui habet ovem unam: Et si ceciderit hec sabbatis in foveam. nonne tenebit et levabit eam. Quanto magis melior est homo ove. Itaque licet sabbatis benefacere. Tunc ait homini. Extende manum tuam. Et extendit. Et restituta est sanitati: sicut et altera. Exeuntes autem pharisei: consilium fecerunt adversus eum quomodo eum perderent. Ihesus autem sciens. recessit inde. Et secuti

sunt cum turbe multe.

Res: Sicut per Romanos.
unius hominis delictum. ioēs
hoīes ꝯdempnatio mortis. sic et ꝑ
unius iusticiā in omnes hominē
iustificatio uite. Sicut enī ꝑ ino
bediām unius hominis peccores
ꝯstituti sunt multi: ita et ꝑ unius
obediam iusti ꝯstituent̄ multi.
Lex enim subintrauit: ut habun
daret delictum. Vbi aū habunda
uit delictum. superhabundauit et
grā. ut sicut regnauit pccm̄ in
morte. ita ⁊ grā regnaret ꝑ iusti
ciam in uitam eternam. Per ihm̄
xp̄m dnm̄ nrm̄. S. Marcum.
Ntt. Egressus ihc uenit in patriā
suam: ⁊ sequebant̄ eum discipli ei.
Et cepit ī sabbatis ī synagoga doce:
⁊ multi audientes ammirabant̄ ī
doctrina ei dicētes. Vn̄ huic hec oīa.
Et que sapia que data ē illi et uir
tutes tales que ꝑ man̄ ei efficiunt̄:
Nonne hic ē faber filius et marie
fr̄ iacobi ⁊ ioseph ⁊ iude ⁊ symo
nis: Nonne sorores ei hic nobiscum
sunt: Et scandalizabant̄ in illo. Et
dicebat illis ihc. Quia n̄ ē ꝓpha sine
honore nisi in patria sua: ⁊ ī cogna
tione sua ⁊ ī domo sua. Et n̄ poterat
ibi uirtutē ullam facere: n̄ paucos
ifirmos īpositis manib; curauit. Et
mirabatur ꝓpt̄ incredulitatē illoꝝ.
Dnīca vacās. [illegible] donate deum. ꝑ totum.

Deus qui nos in tantis pericu
constitutos. p humana scis fra
tate n̄ posse subsistere. da nobis
tē mentis et corpis. ut ea que p p
nr̄is patimur: te adiuuante ui
Res: Ad Romanos.
Nemini quicquā debatis: n
inuicem diligatis. Qui enī dilig
proximum: legem impleuit. Nam
adulterabis: n̄ occides. n̄ furab
falsum testimoniū dices. n̄ co
rem proximi tui. Et si qđ ē aliud
datum: ī hoc u̇bo instaurat̄. D
proximū tuū sicut te ip̄m. Dilec
proximi malum n̄ operatur: Plen
do ḡ legis ē dilectio. S.
Ntt. Ascendente ihū in na ui
secuti sūt eū discipli ei. Et ecce
magn̄ mot ē in mari: ita ut n
operiretur fluctib;. Ipse ū dorm
Et accesserunt: ⁊ suscitauerunt
dicētes. Dn̄e: salua nos perim
dicit eis. Quid timidi estis m
fidei: Tūc surgēs imperauit u
⁊ mari: ⁊ fcā ē tranquillitas m
Porro hoīes mirati sūt dicētes
lis ē hic: Quia uēti et mare o
Munera tua dn̄e nos a
delectationib; terrenis exped
⁊ celestib; instruant alimentis
Concede qs omp̄s ds. ut hui
cij munus oblatum fragilit
nr̄am ab omni malo purget
et muniat. P.

oſe. Noli erubeſcere teſtimoniu
dn̄i nr̄i ihu xp̄i· neq; me uinctu
s: ſ; collabora euanglio ſcd̄m uir
̄ dei· qui nos liberauit et uoca
uocatione ſua ſcā· n̄ ſcd̄m opa·
d̄m ꝓpoſitū ſuū et grām q̄ data
obis in xp̄o ihu· ante tempa ſe
arna· manifeſtata aūt nunc ꝑ
umi[illegible]atione ſaluatoris ihū xp̄i·
deſ[illegible]ruxit quidē mortē· illumi
ur a[illegible]t uitam· ⁊ i corruptionē
ang[illegible]ium: in quo poſitus ſum
p[illegible]dicator et apl̄s et magiſter gē
n· Ob quā cauſam etiā hec patior·
[illegible]fundar· Scio enim credidi et
s ſu[illegible]m: quia potēs ē depoſitum
[illegible]u[illegible]re i illum diē· formam
ſan[illegible]rū uborū q̄ a me audiſti: i
[illegible]ectione· In xp̄o ihū dn̄o n̄·
[illegible]actum ē aūt euntib; luca·
[illegible]: dixit quidam ad ihm
[illegible]quar te quocūq; ieris· Et
[illegible]e· Wlpes foueas hn̄t et
[illegible] celi nidos: filius aū ho
[illegible] hēt ubi caput ſuū reclinꝫ·
[illegible] ad alterū· Sequere me· Ille
[illegible]ixit· Dn̄e· ꝑmitte me ꝑmū
ſepelire patrē meum· Dixitq;
Sine: ut mortui ſepeliant
uos ſuos· Et alter dixit· Se
te dn̄e: ſ; ꝑmū ꝑmitte m̄ re
iare hys qui domi ſūt· Et ait
in ihc· Nemo mittēs manū
aratrum: ⁊ aſpiciēs retro
aptus eſt regno dei· fer· vi· ad co
Fr̄es· Uidete uocationē mano
urām: quia n̄ multi ſapientes
ſcd̄m carnē· n̄ multi potentes· non
multi nobiles· ſ; q̄ ſtulta ſūt hui᷒
mundi elegit d̄s ut ꝯfūndat for
tia· Et ignobilia mundi et ꝯtemp
tibilia elegit d̄s· ⁊ que n̄ ſūt: ut
ea q̄ ſunt deſtrueret· ut n̄ glet̄
omnis caro coram illo· Ex ip̄o aūt
uos eſtis in xp̄o ihu· qui fc̄s ē nob̄
a deo ſapīa· ⁊ iuſticia et ſcīficatio·
⁊ redemptio· ut quēadmodū ſcrip
tum ē· qui glatur in dn̄o glet̄·
Mk: Deſcendit ihc ſ· Marcum·
in capharnaū ciuitatē galylee· ⁊
ubi docebat illos ſabbatis· Et ſtu
pebānt i doctrina ei᷒· quia i poteſta
te erat ſermo ei᷒· Et in ſynagoga
erat homo demoniū habens: ⁊ ex
clamabat uoce magna· Quid no
bis et tibi ihu nazarene: Veniſti
enim ꝑdere nos· Scio te quis ſis:
ſcs dei· Et increpauit illum ihc
dicēs· Obmutesce: ⁊ exi ab eo· Et
cum ꝓiecīſſ; eum demoniū in me
diūm exiit ab illo: nichilq; illū
nocuit· Et fc̄s ē pauor in omnib;:
⁊ colloquebant̄ ad inuicē dicētes·
Quid ē hoc qd̄ in poteſtate et uir
tute impat ſpiritib; immundis
⁊ exeunt: Et diuulgabat̄ fama
de illo in omnem locum regioīs:
Dominica quinta· Oratio·

Årlige Renttan aff Wiborg

Sechiertt och Börckö Sochner pro anno

1 5 8 5

... Dñe: sine ... in agro ... Iniquus ... Aūt ... Rēs.

Asicut electi ...
misericordie. benignitatē humilitatē
modestiam. paciām. supportātes
inuicē. et donantes uobismetipsis
si quis aduersus aliquē habet que
lam. sicut et dñs donauit nobis
ita et uos. Sup omnia aūt ca
ritatē habentes: qd est
uinculū pfectionis. Et pax xpi
exultet in cordibz urīs: in qua et
uocati estis in uno corpe. Et grati
estote. Verbum xpi habitet in uo
bis habundant: in omni sapiā
docentes et cōmonentes uosmet
ipsos. psalmis. ympnis. canticis
spūalibz in grā cantantes in cordi
bz urīs dño. Omne qdcūqz facitis
in uerbo aut opere. omnia in noīe dñi
ihū. grās agentes deo et patri: p
ihm xpm dnm nrm. Euangelium.
Matth: Dixit i. d. s. Simile fcm
ē regnum celorum homini: qui se
minauit bonū semē in agro suo.
Cum aūt dormirent hoīes. uenit
inimicus homo: et supseminauit
zizaniam in medio tritici et abyt.
Cum aūt creuisset herbā et fruc
tum fecisset: tunc apparuit et zi
zania. Accedentes aūt serui patris

... colligentes zi
zania eradicetis simul cum eis et
triticum. Sinite utraqz crescere usqz
ad messem: et in tempore messis
dicam messoribz. Colligite primum
zizania. et alligate ea fasciculos
ad comburendum: triticū aūt congre
gate in horreum meum. Secreta.
Hostias tibi dñe placatiōis offerimus.
ut et delicta nrā miseratus absoluas.
et nutantia corda tu dirigas. Per. ...
Qs ope ds ut illius salutaris capi
amus effectum cui p hec mysteria
pignus accepimus. Per. ...
Conserua ppl̄m tuum ds et tuo
nomini fac deuotum: ut diui
nis subiectus officiis. et tempalia
uiriliter et eterna dona pcipiat. Per.
Hec nos oblatio ds mundet
qs et renouet gubernet et ptegat.
Celestibz dñe pasti deliciis qs ut
easdem p quas uiuimus appetamus.
Dominica in Septuagesima. Introitus.
Circumdederunt me gemitus mor
tis dolores inferni circumdederunt
me et in tribulatione mea inuocaui do

B

[...]nimum et exaudivit de templo sancto suo vocem meam. V. Diligam te domine virtus [...]

Preces populi tui quesumus domine clementer exaudi: ut qui iuste pro peccatis nostris affligimur: pro tui nominis gloria misericorditer liberemur. Per. Ad corinthios.

Fratres: Nescitis quod hii qui in stadio currunt: omnes quidem currunt: sed unus accipit bravium. Sic currite: ut comprehendatis. Omnis enim qui in agone contendit: ab omnibus se abstinet. Et illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant: nos autem incorruptam. Ego igitur sic curro: non quasi in incertum. Sic pugno: non quasi aerem verberans. Sed castigo corpus meum et in servitutem redigo. ne forte cum aliis predicaverim. ipse reprobus efficiar. Nolo vos ignorare fratres: quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt: et omnes mare transierunt: et omnes in moyse baptizati sunt in nube et in mari. Et omnes eandem escam spiritalem manducaverunt: et omnes eundem potum spiritalem biberunt. Bibebant autem de spiritali: consequente eos petra. Petra autem erat christus. Gr.

Adiutor in oportunitatibus in tribulatione sperent in te qui noverunt te quoniam non derelinquis querentes te domine. V. Quoniam non in finem oblivio erit pauperis patientia pauperum non peribit in eternum exurge domine non prevaleat homo.

De profundis clamavi ad te domine domine exaudi vocem meam. V. Fiant aures tue intendentes in orationem servi tui. V. Si iniquitates observaveris domine domine quis sustinebit. V. Quia apud te propitiatio est et propter legem tuam sustinui te domine. Offertorium

II

[illegible] Hermanssons Rekenskap aff Wyborg[illegible] Convents [illegible] och [illegible]

8

In illo tempore: Dixit iesus discipulis suis parabolam hanc. Simile est regnum celorum homini patrifamilias qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam. Conventione autem facta cum operariis ex denario diurno: misit eos in vineam suam. Et egressus circa horam terciam: vidit alios stantes in foro ociosos: et illis dixit. Ite et vos in vineam meam: et quod iustum fuerit dabo vobis. Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam: et fecit similiter. Circa undecimam vero exiit: et invenit alios stantes. et dicit illis. Quid hic statis tota die ociosi? Dicunt ei. Quia nemo nos conduxit. Dicit illis. Ite et vos in vineam meam. Cum autem sero factum esset: dicit dominus vinee procuratori suo. Voca operarios et redde illis mercedem: incipiens a novissimis usque ad primos. Cum ergo venissent qui circa undecimam horam venerant: acceperunt singulos denarios. Venientes autem et primi: arbitrati sunt quod plus essent accepturi. Acceperunt autem et ipsi singulos denarios. Et accipientes: murmurabant adversus patremfamilias dicentes. Hii novissimi una hora fecerunt: et pares illos nobis fecisti qui portavimus pondus diei et estus. At ille respondens uni eorum dixit. Amice non facio tibi iniuriam. Nonne ex denario convenisti mecum? Tolle quod tuum est et vade. Volo autem et huic novissimo dare: sicut et tibi. Aut non licet mihi quod volo facere? An oculus tuus nequam est quia ego bonus sum? Sic erunt novissimi primi: et primi novissimi. Multi enim sunt vocati pauci vero electi.

Off. Bonum est confiteri domino et psallere nomini tuo altissime.

Sec. Muneribus nostris quesumus domine precibus susceptis: et celestibus nos munda mysteriis: et clementer exaudi. Per.

Illumina faciem tuam super servum tuum et salvum me fac in tua misericordia domine non confundar quoniam invocavi te.

Fideles tui deus per tua dona firmentur: ut eadem et percipiendo requirant: et querendo sine fine percipiant. Per.

Res: [illegible]

Festinemus ingredi in illam requiem: ut ne quis in idipsum incidat incredulitatis exemplum. Vivus est enim sermo dei et efficax et penetrabilior omni gladio ancipiti: et pertingens usque ad divisionem anime ac spiritus: compagum quoque et medullarum et discretor cogitationum et intentionum cordis. et non est ulla creatura

inuisibilis in conspectu eius. Omnia
aūt nuda et aperta sunt oculis ei' ad
quē nobis sermo. Habentes g' pon
tificem magnū qui penetrauit ce
los ihm filium dei: teneam' confessi
onē. Non enim habem' pontificē
qui n̄ possit cōpati infirmitatibus
nr̄is: temptatū aūt p omnia. p si
militudine absq' peccato. Adeam'
g' cū fiducia ad thronum grē ei'. ut
misericordiam consequamur: 7 grām in
ueniamus i tempe oportuno. Per
ihm xpm dnm nrm. S. [illegible]
N llt. Factum ē dum cōpleretur
dies assumptōis ihu: et ipse faciē
suam firmauit. ut iret in ihrlm.
7 misit nuncios ante cōspectū suū.
Et euntes intrauerūt ciuitatē sama
ritanor: ut pararēt illi. Et n̄ rece
pūt eum: quia facies ei' erat eū
tis in ihrlm. Cum uidissent autē
discipli ei' iacobz et iohēs dixerunt.
Dn̄e uis dicim' ut ignis descēdat
de celo 7 cōsumat eos. sicut helyas
fecit. Et cōuersus increpauit illos di
cēs. Nescitis cui' spc̄ estis. Filii hōis
n̄ uenit animas pdere. s' saluare.
7 abierūt in aliud castellum.
N llt. Uenit ihc
in regionē gerasenor: 7 exeunti ei
de naui. statim occurrit ei [illegible] mo

[illegible] poterat ligare: qui sepe cōpe
dibz et cathenis uinctus disrupiss.
cathenas et cōpedes cōminuisset: et
nemo poterat eum domare. 7 sēp
die ac nocte i monumētis ac i mō
tibz erat. clamans 7 cōcidens se la
pidibz. Uidēs aūt ihm alonge:
cucurrit et adorauit eū. 7 uoce
magna clamās dixit. Quid m̄
7 t' ihu fili dei summi. Adiuro
te p deum ne me torqueas. Dice
bat aūt illi. Exi spc̄ immunde ab
homine. Et interrogauit eū. Qđ t'
nom ē. Et dixit ei. Legio nom
ē: quia multi sum'. Et dep̄cabat
eū multū: ne se expelleret extra
regionē. Erat aūt ibi circa montē
grex porcor magnus pascēs. Et
dep̄cabantur eū spc̄ dicentes. Mit
te nos i porcos: ut in eos introea
mus. Et cōcessit eis statim ihc. Et
exeuntes spc̄ inmundi introierūt
i porcos. 7 magno impetu grex p̄
cipitat' est in mare. ad duo milli
a. 7 suffocati sūt i mari. Qui aū
pascebant eos fugerūt 7 nunci
auerūt i ciuitate 7 i agros. Et e
gressi sūt uidere quid esset. 7 ue
nerūt ad ihm. Et uident illum
q' a demonio uexabat' sedentē ue
stitū et sane mentis: et timuerūt.
[illegible] qui uiderant
[illegible] qualiter [illegible]

Est autem hec parabola. Semen est verbum dei. Qui autem secus viam: hii sunt qui audiunt. Deinde venit dyabolus et tollit verbum de corde eorum: ne credentes salvi fiant. Nam qui super petram. qui cum audierint cum gaudio suscipiunt verbum. Et hii radices non habent: quia ad tempus credunt: et in tempore temptationis recedunt. Quod autem inter spinas cecidit: hii sunt qui audierunt et a sollicitudinibus et divitiis et voluptatibus vite euntes suffocantur: et non referunt fructum. Quod autem in bonam terram: hii sunt qui in corde bono et optimo audientes verbum retinent. et fructum afferunt in patientia.

Off. Perfice gressus meos in semitis tuis ut non moveantur vestigia mea inclina aurem tuam et exaudi verba mea mirifica misericordias tuas qui salvos facis sperantes in te domine.

Secr. Oblatum tibi domine sacrificium vivificet nos semper et muniat. Per.

Co. Introibo ad altare dei ad deum qui letificat iuventutem meam.

Po. Supplices te rogamus omnipotens deus ut quos tuis reficis sacramentis: tibi etiam placitis moribus dignanter deservire concedas.

Fer. iiii. ad hebr. Fratres. Recogitate dominum Ihesum Christum qualem sustinuit a peccatoribus adversus semetipsum contradictionem: ut ne fatigemini animis vestris deficientes. Nondum enim ad sanguinem restitistis adversus peccatum repugnantes: et obliti estis consolationis que vobis tamquam filiis loquitur dicens. Fili mi noli negligere disciplinam domini: neque fatigeris dum ab eo argueris. Quem enim diligit dominus corripit: flagellat autem omnem filium quem recipit. In disciplina perseverate: tamquam filiis vobis se offert deus. Quis enim filius quem non corripit pater? Quod si extra disciplinam estis cuius participes facti sunt omnes: ergo adulterini et non filii estis. Deinde patres quidem carnis habuimus eruditores et reverebamur eos: non multo magis obtemperabimus patri spirituum et vivemus? In Christo Ihesu domino nostro.

Ev. Secundum Lucam. Dixit dominus Ihesus pharisaeis. Qui non est mecum contra me est: et qui non colligit mecum spargit. Ideo dico vobis omne peccatum et blasphemia remittetur hominibus: spiritus autem blasphemie non remittetur. Et quicumque dixerit verbum contra filium hominis remittetur ei: qui autem dixerit contra spiritum sanctum non remittetur ei neque in hoc seculo neque in futuro. Aut facite arbo-

Quatuor ista timor odium dilectio census
Sepe solent hominum rectos pervertere sensus

[perma]nere fructum eius bonum: aut
[fa]cite arborem malam et fructum eius
malum. Siquidem ex fructu arbor
cognoscitur. Progenies viperarum quomodo
potestis bona loqui cum sitis ipsi mali.
Ex habundantia enim cordis os loquitur.
Bonus homo de bono thesauro profert
bona: et malus homo de malo the[sauro]
profert malum. Dico autem vobis:
quoniam omne verbum ociosum quod locuti
fuerint homines reddent de eo rationem
in die iudicii. Ex verbis enim tuis
iustificaberis: et ex verbis tuis condempnaberis.

Lc. vi. ad corinth[ios]

Omnes manifestari nos oportet
ante tribunal christi: ut referat unusquisque
propria corporis prout gessit sive
bonum sive malum. Scientes ergo timorem
domini hominibus suademus: deo
autem manifesti sumus. Spero enim et in
conscientiis vestris manifestos nos esse.
Non iterum nos commendamus vobis sed occasionem
damus vobis gloriandi pro nobis:
ut habeatis ad eos qui in facie
gloriantur et non in corde. Sive enim mente
excedimus deo: sive sobrii sumus vobis.
Caritas enim christi urget nos: estimantes
hoc quoniam si unus pro omnibus mortuus
est ergo omnes mortui sunt. et pro omnibus
mortuus est christus. ut et qui vivunt
iam non sibi vivant. sed ei qui pro peccatis
mortuus est et resurrexit. Johann[is]
[...] Dixit ihesus turbis. Operamini
non cibum qui perit: sed qui permanet
in vitam eternam. quem filius hominis
dabit vobis. Hunc enim pater
signavit deus. Dixerunt ergo ad eum.
Quid faciemus ut operemur opera dei?
Respondit ihesus et dixit eis. Hoc
est opus dei: ut credatis in eum quem
misit ille. Dixerunt ergo ei. Quod ergo signum
tu facis nobis ut videamus
et credamus tibi? Quid operaris? Patres
nostri manducaverunt in deserto
manna: sicut scriptum est. Panem
de celo dedit eis manducare. Dixit
ergo eis ihesus. Non ergo moyses dedit vobis
panem de celo: sed pater meus dat
vobis panem de celo verum. Panis
enim dei est qui descendit de celo.
et dat vitam mundo. Dixerunt ergo
iudei. Domine: da nobis hunc panem.
Dixit autem eis ihesus. Ego sum panis
vite. Qui venit ad me non esuriet:
et qui credit in me non sitiet umquam.

Dominica .iii. in quinquagesima.

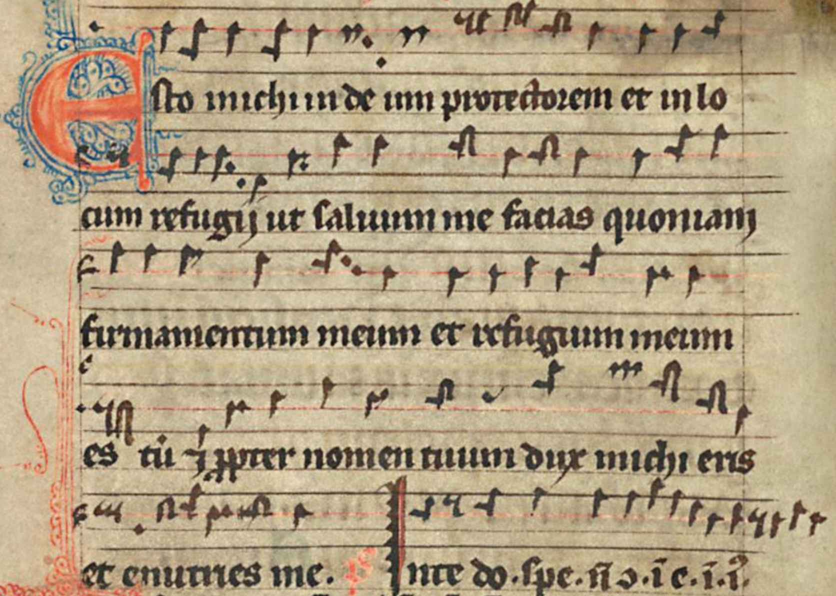

Preces nostras quesumus domine clementer
exaudi: atque a peccatorum vinculis

ypocrite tristes. Exterminant enim facies suas: ut pareant hominibus ieiunantes. Amen dico vobis: receperunt mercedem suam. Tu autem cum ieiunas: unge caput tuum et faciem tuam lava. ne videaris hominibus ieiunans. sed patri tuo qui est in abscondo. et pater tuus qui videt in abscondo reddet tibi. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra: ubi erugo et tynea demolitur: et ubi fures effodiunt et furantur. Thesaurizate vobis thesauros in celo: ubi neque erugo nec tynea demolitur: et ubi fures non effodiunt nec furantur. Ubi enim est thesaurus tuus ibi est et cor tuum. Off.

Exaltabo te domi ne quoniam --- sus
cepi sti me nec de lec tasti inimicos
me os super me do mi ne cla
maui ad te et sanas ti me.

Hac nos domine huius muneribus Sec. offerendis convenienter aptari quibus ipsius venerabilis sacramenti celebramus exordium. Per. Prefa. Eterne deus. Qui corporali ieiuni-

Qui meditabitur in lege domini die ac co.
nocte dabit fructum su um in tempore suo.

Percepta nobis domine prebeant sacramenta subsidium: ut et tibi grata sint nostra ieiunia. et nobis proficiant ad medelam. Per. Sup populum. Inclinantes se domine maiestati tue propiciatus intende: ut qui divino munere sunt refecti. celestibus semper nutriantur auxiliis. Per. Feria v.

Dum clamarem ad dominum exaudiuit
uocem me am ab hiis qui appropinquant
michi et humiliauit e os qui est ante se
cula et manet in e ternum iacta cogitatum
tuum in domi no et ipse te --- e nu
triet. Exaudi deus orationem meam et ne despexeris dep.

Deus qui culpa offenderis Oratio penitentia placaris. preces populi tui supplicantis propicius respice. et flagella tue iracundie que pro peccatis nostris meremur auerte. Per. Lectio libri Regum. In diebus illis Egrotauit ezechias usque ad mortem: et introiuit ad eum ysaias filius amos propheta dicens. Hec dicit dominus deus. Dispone domui tue: quia morieris tu et non uiues. Et convertit ezechyas faciem suam ad parietem. et orauit ad dominum et dixit. Obsecro domine memento queso quomodo ambulauerim coram te in ueritate. et

in corde pfecto · et qđ bonum ē in ocu
lis tuis fecerim. Et fleuit ezechias
fletu magno · Factumq; ē ūbum
dñi ad ysaiam dicens · Vade et dic
ezechie · Hec dicit dñs ds̄ dauid pa
tris tui · Audiui orationē tuam et
uidi lacrimas tuas. Ecce ego adiciā
sup dies tuos quindecim annos:
et de manu regis assyrior eruam te ·
et ciuitatē istam ptegam · Dicit dñs
omps.

Off. Iacta cogitatum tu um in domino et ipse te e nutriet

V. Dum clamarem ad dominum exaudiuit uocem me am ab his qui appropinquant mi chi.

Ewang. Cum intrasset ihc ī ca pharnaum · accessit ad eum centu rio: rogans eum et dicēs · Dñe: puer meus iacet paralyticus ī domo: et ma le torquetur; Et ait illi ihc · Ego ue niam: et curabo eum · Et respondēs centurio ait · Dñe: nō sum dignus ut intrēs sub tectum meum: sꝫ tm̄ dic ūbo et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potesta te habēns sub me milites: et dico hu ic uade et uadit: et alij ueni et ueni et seruo meo, fac hoc et facit. Audi ens aūt ihc miratus ē: et sequētib; se dixit · Amen dico uobis: nō in ueni tantam fidem in isrł · Dico autē uobis: qđ multi ab oriēte et occidente uenient · et recumbēt cum abraham, ysaac et iacob: in regno celor · Filij aūt regni eicie ntur in tenebras exteriores · Ibi erit fletus, et stridor dentium · Et dix ihc centurioni · Vade: et sicut cre didisti fiat tibi · Et sanatus ē pu er in illa hora.

Off. Ad te domi ne

Sacrificijs p̄sentib; q̄s dñe placatus intende · ut et deuotōi nr̄e pficiant et saluti. P̄. Secr.

Co. Accepta bis sacrifi cium iust tiei e oblationes et holocausta su per alta re tu um domi ne.

Celestis doni bn̄ dictione pcepta · sup plices te ds̄ omps deprecamur: ut hoc idē nobis et sacram̄ti cau sa sit et salutis. P̄. Opt.

Sup ppłm.

Parce dñe parce ppło tuo ut dig nus flagellationib; castigatus in tua miseratione respiret. P̄.

Tr.

Audiuit dominus et misertus est michi dominus factus est adiutor me us.

V. Exaltabo te domine quoniam suscepisti me nec delectasti inimicos m. s. e.

Arlige Rentan Aff. Seckiertt
och Pierköö Socknar pro Anno c 8 6

erat enim uentus contrarius eis. Et
circa quartā uigiliam noctis uenit
ad eos ambulans sup mare: et
uolebat pterire eos. At illi ut ui
derūt eum ambulantē sup mare
putauerūt fantasma eē: et excla
mauerūt. Oms enim eum uiderūt:
et cturbati sūt. Statimq; ihc locu
tus ē eis dicens. Confidite ego sū:
nolite timere. Et ascendit ad illos
ī nauim. et cessauit uentus: et plus
magis intra se stupebant. Non enī
intellexerūt de panibz. Erat enim
cor eor obcecatum. Et cū transfretas
sent. puenerūt ī terrā genesareth:
et applicuerūt. Cūq; egressi essent
de naui: ctinuo cognouerūt eum.
Et pcurrentes uniuſam regionē il
lam: ceperunt ī grabbatis eos qui se
male habebant circūferre. ubi au
diebant eum esse. Et quocūq; intro
ibat ī uicos et ī uillas aut ī ciuita
tes. ī plateis ponebant infirmos:
et dpcabantur eum. ut ul' fimbriā
uestimēti ei tangerēt. Et quotqt tā
gebant eum salui fiebant. Secr.
Suscipe dn̄e sacrificium cui te uo
luisti dignanter īmolatione pla
cari prā qs ut hui opatiōe mūdati
bn̄placitum t' nr̄e mētis offeram
Celestis uite Coplend. alimenti. P.
munere uegetati qs dn̄e. ut qd ē
in psenti uita mysterium fiat etnu
tatis auxiliū. P. Dn̄ica ī qd. Desto

qs dn̄e supplicationibz nr̄is: et ī
tua misericordia ɔfidentes ab omni
adūsitate custodi. P.

Inuocauit me et ego exaudiam e um e ripi
am e um et glorifica bo e um longitudi
ne dierum adimple bo e um. Qui habi
tat in adiutorio altissimi. i. p. d. et. d. E v o v a

Deus qui ecclesiam tuam annua
quadragesimali obseruation
purificas: prā familie tue. ut qd
a te obtinere abstinendo nititur
hoc bonis opibz exequatur. P.
Fr̄es: Hortamur Cori
uos ne in uanum grām dei re
cipiatis. Ait enim. Tempe accep
audiui te: et in die salutis adiu
te. Ecce nunc temp' acceptabile ec
nunc dies salutis: nemini dante
ullam offensionē. ut nō uitupetur
ministerium nr̄m. Sz in omnibz ex
hibeamus nosmetipos sicut dei mi
nistros: in multa paciēcia. in tribul
tione. in necessitatibz. ī angustiis.
plagis. in carceribz. in seditionibz.
in laboribz. ī uigiliis. in ieiuniis.
in castitate. ī scientia. ī longanim
tate. in suauitate. in spū sc̄o. ī cari
tate nō ficta. in ūbo ueritatis. in
tute dei. P arma iusticie: a dextris
et a sinistris. P gloriam et ignobili

et p infamiam et bonam famam.
ut seductores: et ueraces. Sicut q
ignoti et cogniti. Quasi morientes:
et ecce uiuimus. Ut castigati: et n
mortificati. Quasi tristes: semper
aut gaudentes. Sicut egentes: mul
tos aut locupletantes. Tamquam
nichil habentes: et omnia possidentes.

Angelis su is manda uit de te
ut custodiant te
in omni bus uijs tu is. In manibus por
tabunt te ne um quam
offen das ad lapidem pedem
tuum. Qui habi tat
in adiutorio altissimi in protectio ne
dei ce li commora bitur. Dicet domi
no susceptor me us es et refu
gium meum deus me us spera bo in e
um. Quoniam ip se libe
ra uit me de laqueo venantium
et a uerbo as pero. Scapu lis suis obum
bra bit tibi et sub pennis e ius
spera bis. Scuto circumda bit te
veri tas e ius non time bis a timore
nocturno. A sagit ta uolan te
per di em a negocio per ambulante
in tenebris a ruina et demo ni
o meridia no. Cadent
a late re tuo mil le et
decem mi lia a dextris tu is
tibi autem non appropinquabit. Quo
niam ange lis su is mandauit de te ut
custodiant te in omnibus uijs tu is. In
mani bus porta bunt te ne unquam
offen das ad la pidem pedem tuum.
Super aspi dem et basi liscum ambula
bis et concculca bis leo
nem et draco nem.

Quoniam in me spera uit libe rabo e um protegam e um quoni am cognouit nomen meum. v̄. Inuocauit me et ego exaudiam e um cum ip so sum in tribulati one. v̄. Eripi am e um et glorificabo e um et os tendam il li sa lutare me um.

Inī. Ductus est ihc in desertum a S. martini spū: ut temptaretur a dyabolo. Et cum ieiunasset quadraginta dieb; & quadraginta noctib; postea esu riit. Et accedens temptator dixit ei. Si filius dei es: dic ut lapides isti pa nes fiant. Qui respondens dixit. Scriptum ē: n̄ in solo pane uiuit homo: s; in omni ūbo qd̄ pcedit de ore dei. Tunc assumpsit eum dya bolus in sc̄am ciuitatē. & statuit e um sup̄ pinnaculum templi. et dixit ei. Si filius dei es: mitte te de orsum. Scriptum ē enim: quia an glis suis mandauit de te. & i mani b; tollent te. ne forte offendas ad lapidem pedem tuū. Ait illi ihc rur sum. Scriptum ē: n̄ temptabis do minū deum tuum. Iterum assumpsit eum dyabolus in montē excelsum ualde: & ostendit ei omnia regna mundi et gl̄am eor̄ et dixit. Hec oīa t dabo; si cadens adoraueris me. Tūc dixit ei ihc. Vade sathanas. Scp̄tū est enim: dnm̄ deum tuū adorabis: & illi soli seruies. Tunc reliquit eū dyabolus: & ecce angeli accesserunt & ministra bant ei.

Longitu dine dierum adimplebo e um

off. Scapulis suis obumbrabit tibi dominus et sub pennis eius spera bis scu to circumda bit te ue ritas eius.

Sacrificium dn̄e quadragesimalis ieiunii sollempniter immolamus dn̄e depcantes. ut cū epularū restri tione carnaliū. a noxiis quoq; uo luptatib; temperemur. P.

Co. Scapulis su is obumbrabit ti bi et sub pennis eius spe ra bis scu to circumdabit te ueri tas eius.

Tui dn̄e sacramenti sc̄a libatio restauret: et a uetustate purgatos. in mysteriū salutaris faciat transire consortiū. P.

Sicut o culi seruorum in manib; domino rum su orum ita o culi nostri ad dominū de um nos trum donec misereatur nostri mise rere no bis domine miserere no bis.

Ad te levavi oculos meos qui habitas in celis.
Converte nos deus salutaris noster. Or.
Ut nobis ieiunium quadra-
gesimale proficiat: mentes nostras celesti-
bus instrue disciplinis. Per. Lc. Ezechi-
elis prophete.
Hec dicit dominus deus: Ecce
ego ipse requiram oves meas: et
visitabo illas. sicut visitat pastor
gregem suum: in die quando fuerit in me-
dio ovium suarum dissipatarum. Sic
visitabo oves meas: et liberabo eas
de omnibus locis in quibus disperse fue-
rant in die nubis et caliginis. Et
educam eas de populis: et congregabo eas
de terris. Et inducam eas in terram su-
am: et pascam eas in montibus israel.
in rivis et in cunctis sedibus terre. In
pascuis uberrimis pascam eas: et in
montibus excelsis israel erunt pascue
earum. Ibi requiescent in herbis viren-
tibus: et in pascuis pinguibus pascent
super montes israel. Ego pascam oves
meas: et eas accubare faciam dicit
dominus deus. Quod perierat requiram: et quod
abiectum fuerat reducam. et quod con-
fractum fuerat alligabo. et quod infir-
mum consolidabo. et quod pingue et for-
te custodiam. et pascam in iudicio
et iusticia. Dicit
dominus omnipotens. Gr. Protector noster
aspice deus et respice
super servos tuos. V. Domine deus vir-
tutum exau-
di preces servorum tuorum.
Nitt. Dixit i. d. suis S' [illegible]
Cum venerit filius hominis in
maiestate sua et omnes angeli cum
eo: tunc sedebit super sedem maie-
statis sue. et congregabuntur ante eum
omnes gentes. et separabit eas ab invicem
sicut segregat pastor oves ab he-
dis. Et statuet oves quidem a dextris
suis: hedos autem a sinistris. Tunc
dicet rex hiis qui a dextris eius erunt.
Venite benedicti patris mei possidete
paratum vobis regnum a constitu-
tione mundi. Esurivi enim: et de-
distis mihi manducare. Sitivi: et de-
distis mihi bibere. Hospes eram: et
collegistis me. Nudus: et operuistis
me. Infirmus: et visitastis me. In
carcere eram: et venistis ad me. Tunc
respondebunt ei iusti dicentes. Domine
quando te vidimus esurientem et pavimus
sitientem et dedimus tibi potum? Quando
autem te vidimus hospitem et colle-
gimus. aut nudum et cooperuimus
te? Aut quando te vidimus infirmum
et in carcere. et venimus ad te? Et
respondebit rex et dicet eis. Amen
dico vobis: quamdiu fecistis u-
ni ex hiis fratribus meis minimis: mihi
fecistis. Tunc dicet et hiis qui a
sinistris eius erunt. Discedite a

Matz Martt[…]ons Reckenn-
skap for then fattiges Opbörd och Vtgifft
wedh wijbårgz Siukstuga och Spetall. Pro
Anno 1594. 95. 96. 98.

1597.

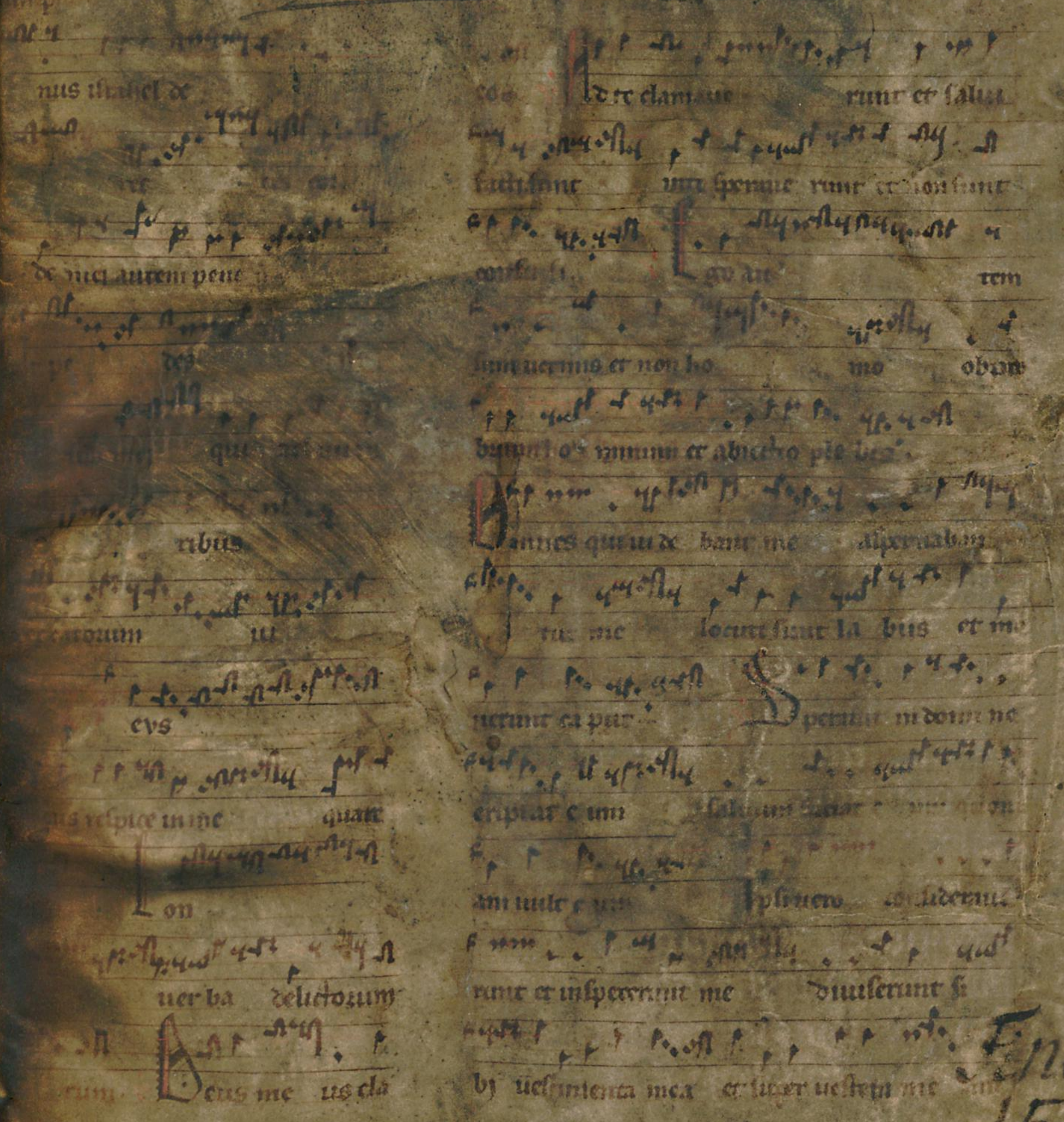

Finland
1597
N:o 14

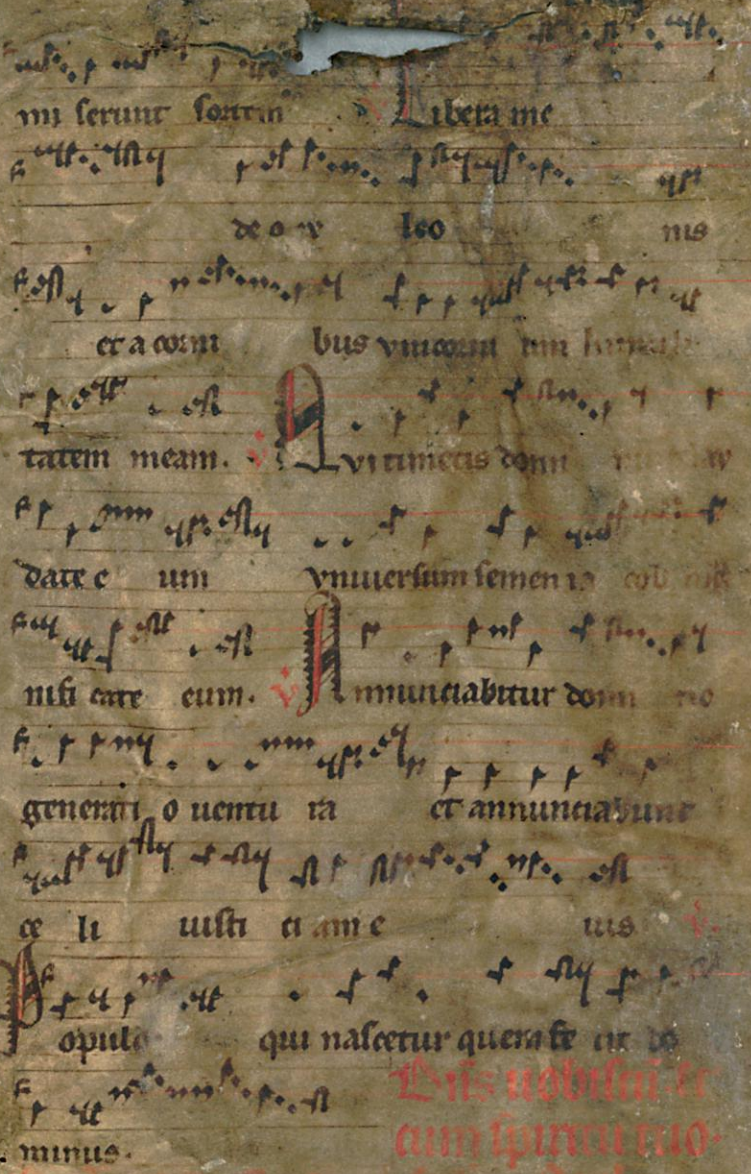

Dñs uobiscum. Et
cum spiritu tuo.

Passio domini nostri ihesu christi secundum matheum

In ill t': Dixit ihc discipulis suis.
Scitis quia post biduum pascha fi
et. et filius hominis tradetur ut
crucifigatur. Tunc congregati sunt
principes sacerdotum et seniores po
puli in atrium principis sacerdotum.
qui dicebatur cayphas. et consilium
fecerunt ut ihm dolo tenerent et oc
ciderent. Dicebant autem. Non in die
festo. ne forte tumultus fieret in
populo. Cum autem ihc in bethania. in
domo symonis leprosi. accessit ad
eum mulier. habens alabastrum

ect

unguenti preciosi. et effudit super ca
put ipsius recumbentis. Videntes
autem discipuli indignati sunt dicen
tes. Ut quid perditio hec. Potuit
enim istud uenundari multo et
dari pauperibus. Sciens autem ihc ait
illis. Quid molesti estis huic mu
lieri. Opus bonum operata est in me.
Nam semper pauperes habetis uobis
cum. me autem non semper habebitis.
Mittens enim hec unguentum hoc
in corpus meum. ad sepeliendum
me fecit. Amen dico uobis. ubicumque
predicatum fuerit hoc euangelium
in toto mundo dicetur et quod hec fe
cit in memoriam eius. Tunc abiit
unus ex duodecim. iudas qui di
citur scarioth ad principes sacerdo
tum. et ait illis. Quid uultis mihi
dare. et ego uobis eum tradam.
At illi constituerunt ei triginta argen
teos. Et exinde querebat opportu
nitatem. ut eum traderet. Prima
autem die azimorum accesserunt disci
puli ad ihm dicentes. Ubi uis pare
mus tibi comedere pascha. At ihc
dixit. Ite in ciuitatem ad quendam.
et dicite ei. Magister dicit. Tempus
meum prope est. apud te facio pas
cha cum discipulis meis. Et fecerunt
discipuli sicut constituit ihc. et para
uerunt pascha. Vespere autem facto discumbe
bat cum duodecim discipulis suis.
et edentibus illis dixit. Amen dico uobis:

quia unus uestrum me traditurus est.
Et contristati ualde ceperunt singuli
dicere. Numquid ego sum domine. At
ille respondens ait. Qui intingit
mecum manum in parapside: hic
me tradet. Filius quidem hominis
uadit: sicut scriptum est de illo. Ve
autem homini illi per quem filius hominis
tradetur. Bonum erat ei: si natus
non fuisset homo ille. Respondens autem
iudas qui tradidit eum dixit. Numquid
ego sum rabi. Ait illi. Tu dixisti. Ce
nantibus autem eis: accepit ihesus panem
benedixit ac fregit: deditque discipulis
suis et ait. Accipite et comedite:
hoc est corpus meum. Et accipiens
calicem: gratias egit. et dedit illis dicens.
Bibite ex hoc omnes. Hic est enim
sanguis meus noui testamenti: qui
pro multis effundetur in remissionem
peccatorum. Dico autem uobis: non bibam a
modo de hoc genimine uitis. usque
in diem illum cum bibam illud uo
biscum nouum in regno patris mei.
Et ymno dicto: exierunt in montem
olyueti. Tunc dicit illis ihesus. Omnes
uos scandalum patiemini in me.
in ista nocte. Scriptum est enim. Percu
tiam pastorem: et dispergentur oues
gregis. Postquam autem surrexero:
precedam uos in galyleam. Respondens
autem petrus: ait illi. Et si omnes scan
dalizati fuerint in te: ego numquam
scandalizabor. Ait illi ihesus. Amen

dico tibi: quia in
gallus cantet ter
illi petrus. Et si o
tecum: non te negab
discipuli dixerunt
in uillam que dicitur
dixit discipulis s
nec uadam illuc
petro et duobus fili
tristari et mestus
Tristis est anima m
Sustinete hic. et
Et progressus pusil
suam orans et di
sibile est. transeat
uerumptamen non sicut e
Et uenit ad disci
nit eos dormien
Sic non potuisti u
mecum: Vigilate
tis in temptatio
tus est: caro autem in
abiit: et orauit
si non potest hic ca
illum: fiat uolu
iterum: et inuen
Erant enim ocul
lictis illis iterum
tertio eundem serm
ad discipulos suos
mite iam: et requ
pinquabit hora:
tradetur in manus
camus. Ecce app

eo loquente ecce
odecim uenit
ulta cum gladiis
incipibus sacerdo
li. Qui autem tra
signum dicens.
fuero ipse est tenete
cedens ad ihm
osculatus est eum.
ice ad quod uenisti?
manus iniecerunt
eum. Et ecce unus
m ihu extendens
gladium suum et p
ncipis sacerdotum
ulam ei dextram.
onuerte gladium tu
omnes enim qui ac
ladio peribunt. An
m rogare patrem
m modo plus quam
angelorum. Quomodo
ure? Quia sic opor
dixit ihc turbis.
ne existis cum gla
endere me. Coti
ocens in templo:
Hoc autem totum
lerentur scripture
pituli omnes relicto
tenentes ihm du
principem sacerdo
seniores conuenerant
batur a longe usque

[us]que in atrium princi[pis sac]erdotum. Et
ingressus intro [sede]bat cum ministris:
ut uideret finem. [Pr]incipes autem
sacerdotum et o[mne con]cilium que
rebant falsum [testim]onium contra
ihm: ut eum morti traderent. Et
non inuenerunt cum multi falsi tes
tes accessissent. Nouissime autem
uenerunt duo falsi testes: et dixerunt
Hic dixit. Possum destruere tem
plum dei: et post triduum redifi
care illud. Et surgens princeps sac
dotum: ait illi. Nichil respondes
ad ea que isti aduersum te testifica
tur? Ihc autem tacebat. Et princeps
sacerdotum ait illi. Adiuro te per deum
uiuum: ut dicas nobis si tu es xpc
filius dei uiui. Dicit illi ihc. Tu
dixisti. Uerumptamen dico uobis amodo
uidebitis filium hominis sedentem
a dextris uirtutis dei et uenientem in
nubibus celi. Tunc princeps sacerdo
tum scidit uestimenta sua dicens.
Blasphemauit. Quid adhuc ege
mus testibus? Ecce nunc audistis
blasphemiam. Quid uobis uidetur?
At illi respondentes dixerunt. Reus
est mortis. Tunc expuerunt in faciem
eius: et colaphis eum ceciderunt: alii
autem palmas ei in faciem dederunt
dicentes. Prophetiza nobis xpe: quis
est qui te percussit? Petrus uero sede
bat foris in atrio. Et accessit ad eum
una ancilla dicens. Et tu cum ihu